

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

Metodinė medžiaga

*Pagrindinio ugdymo tautinių mažumų gimtųjų kalbų
programai įgyvendinti*

Lenkų kalbos pamokų

*Henriko Senkevičiaus novelės „Janko Muzykant“ analizė ir interpretacija
ciklo 6 klasei pavyzdys*

Parengė:

Monika Beata Urbanovič

Vilniaus Jono Pauliaus II progimnazijos mokytoja

Božena Ustjanovska

Vilniaus Jono Pauliaus II progimnazijos vyr. mokytoja

Konsultavo ir siūlymus teikė:

Danuta Szejnicka

Nacionalinės švietimo agentūros

Ugdymo turinio rengimo skyriaus metodininkė

2021 m.

Pamokų ciklo tema:

Pamokų ciklo uždavinys: skaitydami ir analizuodami kūrinį mokiniai susipažins su pagrindiniu veikėju, įgys galimybę analizuoti, palyginti, formuluoti savarankiškas ir logiškas išvadas, galės pagrįstai reikšti savo nuomonę, gebės redaguoti ir kurti savo tekstą, atsižvelgdami į sukauptą informaciją.

Šis pamokų ciklas sietinas su Bendrųjų programų šiais gebėjimais:

Klausymas ir kalbėjimas	<p>1.1. Suprasti sakinį: nusakyti kalbėtojo tikslą, temą, aiškiai išsakyti pagrindinę mintį; perteikti svarbiausią informaciją, teikti grįžtamąją informaciją (pateikti klausimų, pakomentuoti).</p> <p>1.2. Kalbėti atsižvelgiant į tikslą, adresatą ir bendravimo situaciją: stengtis vengti šnekamosios kalbos oficialiose situacijose, leksikos, gramatikos, tarties klaidų, laikytis kalbos etiketo.</p> <p>1.3. Kurti įvairių tipų tekstus: aiškiai perteikti informaciją (detaliai atpasakoti tekstą), kurti nesudėtingos kompozicijos pasakojimus, aprašymus (žmogaus, daikto, vietos); reikšti savo nuomonę, argumentuotai remtis savo asmenine patirtimi.</p> <p>1.4. Dalyvauti pokalbyje: klausytis, klausti, pagrįsti savo nuomonę, reikšti pagarbą.</p>
Skaitymas, literatūros ir kultūros pažinimas	<p>2.1. Sklandžiai ir raiškiai skaityti įvairios tematikos tekstus, atitinkančius mokinių amžių.</p> <ul style="list-style-type: none">• Suprasti skaitomo teksto prasmę, atpasakoti tekstą ir išreikšti savo nuomonę apie tekste rašomus dalykus. Aiškinant savo suvokimą remtis citatomis iš teksto.• Atpažinti kūrinio žanrą.• Nurodyti pagrindines raiškos priemones.• Vertinti kūrinio turinį bei raišką.• Apibūdinti savo įspūdžius, išgyvenimus, vertinti kūrinio veikėjus, jų poelgius.• Reikšti savo nuomonę apie knygos iliustracijas, kūrinio inscenizaciją ar ekranizaciją.
Rašymas	<p>3.1. Stengtis kurti nesudėtingos struktūros tekstus atsižvelgiant į adresatą ir rašymo tikslą.</p> <p>Tiksliai žymėti sakinio ribas, skirti sudedamąsias teksto dalis, stengtis išsaugoti teksto dalių proporcijas, skaidyti tekstą pastraipomis.</p> <p>3.3 Taisyklingai rašyti žodžių formas, sudaryti sakinius, laikantis pagrindinių rašybos ir skyrybos taisyklių, naudojantis ortografijos žodynu.</p>

Santrauka:

Šis pamokų ciklas yra skirtas novelės „Janko Muzykant“ analizei ir interpretacijai. Pateikta medžiaga pritaikyta nuotoliniam mokymuisi arba dirbant klasėje.

Pamokų ciklo metu mokiniai susipažins su terminais „nowela“, „pozytywizm“; atliks literatūrinę teksto analizę, atpasakos įvykius ir apibūdins pagrindinius ir antraeilinius veikėjus. Pažiūrėję filmą „Pan od muzyki“, mokiniai palygins herojus, diskutuos, reikš savo nuomonę. Panaudodami užsiėmimų metu įgytus įgūdžius, mokiniai parašys veikėjų lyginamoji charakteristiką.

Skaitydami ir aptardami tekstą mokiniai tobulina gebėjimą perteikti svarbiausią informaciją, taikyti įvairias teksto suvokimo strategijas (chronologinę pasakojimo eigą). Mokymosi veikla diferencijuota (suteikiama galimybė rinktis užduotį pagal polinkius ir galimybes, siūloma veikla orientuota į įvairių mokymosi stilių mokinių ypatumus).

Integruojamos visos kalbinės veiklos sritys (klausymas, kalbėjimas, skaitymas, rašymas). Mokymosi veikla įvairi: mokiniai nagrinėja teksto turinį bei raišką, lygina herojus (novelės ir filmo), susipažįsta su pozitivizmo laikotarpiu, susipažįsta su terminu samprotavimas „wypowiedź argumentacyjna“, kas tai yra argumentas, mokosi argumentuoti, ruošiasi kurti savo tekstą remiantis sukauptomis žiniomis pamokų ciklo metu. Mokiniai dirba individualiai ir grupėmis.

Taikomas kaupiamasis vertinimas, vertinimas pažymiu bei įsivertinimas (refleksija).

Laukiami pamokų ciklo rezultatai: mokiniai nurodo teksto tikslą, temą, problemas, formuluoja pagrindinę mintį, apibūdina pagrindinius ir antraeilinius veikėjus; analizuoja, aptaria vertybes, formuluoja savarankiškas ir logiškas išvadas, reiškia savo nuomonę; geba parašyti tekstą (lyginamoji charakteristika, samprotavimas).

Cykl lekcji języka polskiego dotyczący noweli Henryka Sienkiewicza „Janko Muzykant”

Kryteria sukcesu dla uczniów:

- potrafię wymienić cechy gatunkowe noweli;
- poznaję życiorys i twórczość noblisty H. Sienkiewicza;
- znam genezę „Janka Muzykanta”
- znam znaczenie słów: pozytywizm, realizm
- poznaję sposób wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym
- tworzę notatkę
- porównuję bohatera filmowego i książkowego (charakterystyka porównawcza)
- dyskutuję i formułuję wnioski
- potrafię uzasadnić swoje stanowisko wobec zagadnienia „Janko Muzykant” – obdarzony czy obciążony talentem?

Cel cyklu lekcji (z pozycji nauczyciela):

- uczeń zna treść noweli;
- zna problematykę wsi polskiej XIX wieku i potrafi określić ramy czasowe pozytywizmu;
- odczytuje i analizuje tekst literacki;
- odnajduje w filmie elementy łączące i różniące bohaterów;
- formułuje własne sądy i argumentuje swoje zdanie;
- zdobywa umiejętność analizowania, porównywania, formułowania samodzielnych i logicznych wniosków i opinii;
- potrafi umiejętnie redagować i komponować własny tekst na podstawie zdobytych informacji (notatka, charakterystyka porównawcza, wypowiedź argumentacyjna).

Środki dydaktyczne/materiały pomocnicze:

- tekst noweli H. Sienkiewicza „Janko Muzykant”;
- materiały przygotowane przez nauczyciela w tym tekst noweli, sluchowisko, karty pracy oraz film „Pan od muzyki” (reż. Ch. Barratier, 2004 rok) zamieszczone na platformie genially <https://view.genial.ly/5fc650d974ef7b0d20765e07/presentation-janko-muzykant>

- Zeszyt ćwiczeń „Między nami” cz. 1, GWO str. 30 lub wersja internetowa:
https://flipbook.apps.gwo.pl/display/2772?fbclid=IwAR2tRU4TUbr6wXpq_2bk_jcEs6l3XdMVwRja50L5x17Kz7trJv9IV5FuH4c

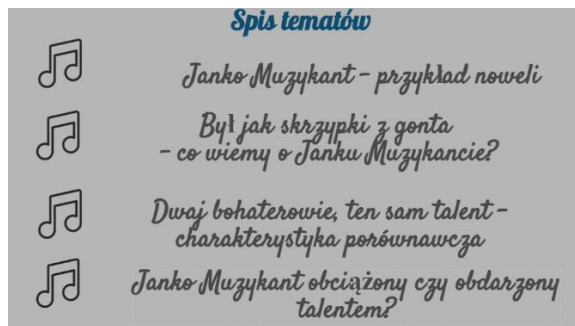

Rysunek 1. Strona tytułowa cyklu lekcji na platformie genial.ly

SŁOWO WSTĘPNE

Cykl lekcji obejmuje 4 podstawowe tematy, każdy z nich może być realizowany podczas 2 jednostek lekcyjnych, dodatkowy czas jest potrzebny do obejrzenia filmu. Nauczyciel sam może zdecydować, ile potrzebuje lekcji, w zależności od możliwości klasy oraz tempa pracy uczniów. Podane materiały można wykorzystać do pracy w szkole lub do pracy zdalnej. Kolejność tematów i zadań jest tak przemyślana, by doprowadzić ucznia do konkretnego celu, jakim jest napisanie charakterystyki porównawczej i wypowiedzi argumentacyjnej. Cykl lekcji został przygotowany w oparciu o 4 podstawowe obszary aktywności językowej: pisanie, słuchanie, czytanie i mówienie oraz uwzględnia edukację medialną.

Tak przygotowana lektura jest bardzo dobrze odbierana przez uczniów, główny bohater noweli, Janko, wzbudza empatię, a jednocześnie prowokuje do konfrontacji ze współczesnymi potrzebami młodych ludzi. Doświadczenie polonistów pracujących z tym cyklem lekcji pokazuje, że treści noweli są zrozumiałe i łatwo przyswajane przez uczniów klas szóstych.

Rysunek 2. Spis tematów

ZADANIA DO WYKONANIA

Oprócz interaktywnych zadań cykl lekcji obejmuje również następujące prace do wykonania:

- karty pracy: „Janko Muzykant” o bohaterze...” (autor M. Iwanowska); „Jakie emocje targały bohaterem?”; „Raport z kina”.
- charakterystyka porównawcza (autor M. Mark);
- wypowiedź argumentacyjna.

OCENIANIE

- **sumujące** – plusy, punkty lub inna forma nagradzania aktywności za zadania interaktywne, aktywność na lekcjach lub karty pracy
- **ocena jednostkowa** – za charakterystykę porównawczą i wypowiedź argumentacyjną

PRZEBIEG CYKLU LEKCJI

Przed rozpoczęciem cyklu lekcji uczeń nie musi znać treści noweli. Podczas pierwszego spotkania zaproponowana zostanie forma przyswojenia treści:

- obejrzenie sluchowiska – z obrazami w tle (czas trwania 20:49);
- słuchanie z jednoczesnym śledzeniem tekstu noweli;
- przeczytanie noweli (link do lektury).

Tytułem wstępu, wprowadzimy uczniów w nieco inny świat, niż ten, co ich otacza – do świata dźwięku skrzypiec, piękna przyrody, która cała jest muzyką.

Temat pierwszy: (1 lekcja) „Janko Muzykant” – przykład noweli.

Uczeń w trakcie pierwszej lekcji poznaże życiorys i twórczość autora, oglądając filmik „H. Sienkiewicz życie i twórczość” (czas trwania 4:42); zapoznaje się z pozytywizmem jako epoką, jej realiami i przyswaja treść „Janka Muzykanta”. W końcu lekcji, aby utrwalić zdobyte wiadomości, wykonuje zadania interaktywne w learnigapps – „prawda czy fałsz” oraz układają plan wydarzeń. Po zakończeniu zadania ma możliwość samooceny i weryfikacji błędów. Po tej części lekcji przechodzimy do określenia gatunku noweli. Uczniowie poznają cechy gatunkowe, na podstawie elementów świata przedstawionego potwierdzają, że utwór „Janko Muzykant” jest nowelą. Wykonują samodzielną notatkę w zeszycie.

Rysunek 3. Nowela jako gatunek, świat przedstawiony w noweli

Temat drugi: (1-2 lekcje) „Był jak skrzypki z gonta” – co wiemy o Janku Muzykancie? Lekcję rozpoczynamy od przyswojenia terminów „gont” i „muzykant”. Platforma genial.ly odsyła do słownika języka polskiego PWN, uczeń wykonując dwie umiejętności: podaje znaczenie wyrazów oraz kształci nawyk pracy ze słownikiem. Podstawowym celem lekcji jest charakterystyka głównego bohatera w oparciu o kartę pracy. Osiągnięcia ucznia to: praca z tekstem, dobór odpowiednich cytatów, wzbogacania słownictwa. Zebrane informacje i wiadomości zostaną wykorzystane w dalszej pracy z lekturą. Uzupełnieniem tematu jest kolejny slajd zatytułowany „Przedmiot westchnień Janka...”

Rysunek 4. Przedmiot westchnień Janka...(zadanie dodatkowe)

Jego celem jest wysłuchanie gry skrzypiec – przedmiotu westchnień Janka, a także wykonania zadania w programie wordwall „Co czuł Janek gdy słyszał muzykę?”. Poprzez to zadanie uczniowie mogą odpowiednio zinterpretować tekst, a także przyswoić sformułowania zaczerpnięte z treści. Dodatkowym zadaniem może być ćwiczenie gramatyczne - odmiana przez przypadki rzeczownika „skrzypce”. Przypomnienie o dualnej formie rzeczownika.

Kolejny slajd „W drodze po marzenie...”, w zależności od dysponowanego czasu, może być wykorzystany jako podsumowanie i ewaluacja, praca samodzielna lub domowa. Na zakończenie lekcji zadajemy slajd „Obejrzyj film”, gdzie znajduje się link do filmu „Pan od muzyki” oraz karta pracy – raport z kina. Dla wnikliwych uczniów nowy termin – retrospekcja.

Rysunek 5. Zadanie domowe film „Pan od muzyki”

Temat trzeci: (1-2 lekcje) *Dwaj bohaterowie ten sam talent – charakterystyka porównawcza.*

Lekcję rozpoczynamy krótką refleksją na temat filmu. Uczniowie prezentują raporty z kina i dzielą się wrażeniami. Po omówieniu nauczyciel wyświetla przygotowany slajd, który prezentuje dwóch bohaterów i prowokuje do wyszukania podobieństw i różnic. Temu zagadnieniu służą też przygotowane zadania. W programie learningapps uczniowie dopasowują właściwe określenia do postaci, a także w formie zabawy w „Milionerów” szukają cech łączących. Celem ćwiczeń jest przygotowanie słownictwa pomocnego do charakterystyki postaci. Następna plansza pokazuje charakterystykę „w pigułce” (autorstwa M. Mark), potrzebne słownictwo, a także w 5 krokach schemat charakterystyki, z uwzględnieniem charakterystyki porównawczej. Idąc tym tropem uczeń bez problemu napisze w domu samodzielnie charakterystykę porównawczą Janka Muzykanta i Pierra Moranża. Pomocne mogą być karty pracy przygotowane podczas wcześniejszych zajęć.

Rysunek 6. Charakterystyka porównawcza bohaterów

Temat czwarty: (1 lekcja) Janko Muzykant obciążony czy obdarzony talentem?

Lekcja jest zwieńczeniem dotychczasowych osiągnięć uczniów. Łączy w sobie wszystkie elementy związane z wymową noweli „Janko Muzykant”. Wykorzystana zostanie wiedza z epoki pozytywizmu, sytuacja dzieci wiejskich w XIX wieku, słownictwo charakteryzujące bohatera jak również umiejętność uzasadniania własnego zdania. Prowokujący temat: Czy Janko był obciążony czy obdarzony talentem zmusi uczniów do konfrontacji własnych przekonań, pomoże w przygotowaniu pracy pisemnej.

Pierwszym krokiem będzie zapoznanie uczniów z terminem: argument i wypowiedź argumentacyjna. Warto wykorzystać Zeszyt ćwiczeń „Między nami” część 1 s. 24 i 30 lub wersja internetowa (te same strony).

Następnie wspólnie z uczniami definiujemy pojęcia obdarzony i obciążony, zrozumienie ułatwią synonimy wyrazów. Ostatnim etapem będzie dyskusja w oparciu o zadanie, którego celem jest uargumentowanie własnego stanowiska, z uwzględnieniem przykładów. Zaprezentowana tabelka porządkuje dotychczasowe rozważania na temat sytuacji i losu Janka. Warto wykonać ją wspólnie z uczniami, gdyż w słabszych klasach nauczyciel powinien ukierunkować tok myślenia. Można wypełnić wszystkie pola tabelki, można wysunąć tylko jedną tezę i jej bronić. Argumenty z tabeli prowokują do dyskusji, pomagają wyciągnąć wnioski i sugerują treść wypowiedzi argumentacyjnej. Zadanie domowe jest określone w „bijącym sercu muzyki”.

Rysunek 7. Wypowiedź argumentacyjna

Na zakończenie cyklu lekcji warto porozmawiać z uczniami na temat współczesnych form realizacji talentu. Można w tym celu wykorzystać nagrania z show „Mam talent” lub innych programów telewizyjnych, w których wynajdują się talenty.

Nauczyciel omawia z uczniami ich pracę, analizuje prace pisemne, omawia wyniki i oceny zbiorowe. Celem wychowawczym, wynikającym z cyklu lekcji będzie cytat: *Pamiętajcie, nie sztuką jest urodzić się z talentem, sztuką jest zawalczyć o niego, kiedy cały świat jest przeciw...*

Cykl lekcji poświęconych analizie i interpretacji noweli „Janko Muzykant” kończymy refleksją na platformie wordwall.

Rysunek 8. Refleksja na platformie wordwall

Przykładowe prace uczniów (podane są w oryginale).

Praca 1.

Charakterystyka porównawcza

Janek jest to bohater z książki: „Janko Muzykant”, Henryk Sienkiewicz, pochodzi z polskiej wsi. Moranż jest to bohater z filmu „Pan od muzyki”, Christophe Barratier, pochodzi z Francji.

Janek był niskim, szczupłym, jasnowłosym chłopcem, zawsze opalony, z brzuchem wydętym, czuprynę miał konopną, wytrzeszczone oczy. Miał tylko jedną białą koszulkę i kapelusz. Urodził się on chory w polskiej wsi. Pochodzi z biednej rodziny. Gdy narodził się od razu jego ochrzczono, bo myśleli, że odejdzie, lecz przeżył dziesięć lat. Wychowywała jego matka nie miał ojca. Nie chodził do szkoły, tylko pracował na polu. Miał zamiłowanie do

muzyki, miał dobry słuch jego nazywano Janko muzykant. Każdy dzień jemu brzmiała muzyka w uszach. Nikt nie chciał brać jego na pracę, bo nie pracował jemu grała muzyka w widłach. Nie mógł nocami zasnąć ponieważ każdy raz przesłuchiwał się do szumu liści drzew, śpiewaniu ptaków to była dla niego muzyka. Jego marzenie był dotknąć skrzypce, lecz nie mógł, bo byli za drogie dla jego rodziny. Więc zrobił sobie sam skrzypeczki z gonta, grał na nich dzień i noc to dla niego było szczęście. Był bardzo słaby przez swoją chorobę, bojaźliwym wszystkiego się lękał, posłuszny słuchał wszystkich robił co był powiedziane, wiedział jeżeli nie posłucha zostanie nakazany. Zginął w wieku 10 lat, bo jego kara była pobić jego za to, że zabrał się do dworu, bo chciał tylko dotknąć prawdziwe skrzypce, a ukarano jego jak złodzieja który chciał skradnąć skrzypce.

Moranż był wysokim, szczupłym, blondynem. Miał matkę nie miał ojca. Uczył się w internacie dla chłopców. Pochodził z biednej rodziny natomiast jego mama była elegancką, ładną panią i Moranż miał co raz nowe ubrania. Nosił zakardowy sweter i spodnie. Miał anielską twarz, tak jemu mówili, lecz w internacie wydawał siebie za dzikusa, urwisa, nieposłusznego chłopca. Lecz tak naprawdę był dobrym, miłym chłopcem z przepięknym głosem. Śpiewał gdy był ukarany kara była, że musiał sprzątać internat cały miesiąc. Cały czas gdy sprzątał śpiewał. Był awanturnikiem często dostawał karę, był nieposłuszny wobec nauczycielom, pokazywał im języki, skradł nuty pana wychowawcy, rysował na tablicy pana. Nie chciał zaśpiewać dla pana gdy prosił lecz potem był uprzejmy, miły wobec swojego wychowawcy. Miał niesamowity głos, śpiewał w chórze. Pomagał jemu pan wychowawca dla rozwinięcia głosu Bardzo polubił swojego wychowawcy. W końcu jego matka zabrała z internatu, do domu Moranż miał sobie nowego taty. Moranż został słynnym dyrygentem.

Moranż był bohaterem z filmu, a Janko z książki. Janko wyróżniał się tym, był bojaźliwy, posłuszny, a Moranż charakteryzował się odwagą, niepokornością, awanturnik. Obaj lubili muzykę i byli uzdolnione muzycznie. Moranż odróżnia się od Janka tym, że uczył się w internacie, jemu pomogli dojść do celi, został słynnym dyrygentem, a Janku nie uczył się w ogóle tylko pracował, nikt jemu nie pomógł rozwijać się muzycznie i w młodym wieku zginął. Chłopcy mieli ten sam talent, podobną sytuację materialną, rodzinną.

Bardzo mi szkoda Janka, że umarł w takim młodym wieku. Moim zdaniem jeżeliby nie pobicie osiągnąłby wielkiego mógłby zostać słynnym muzykantem jak i kompozytorem. Uważam, że nie zasłużył taki los. Cenię go za jego umiejętność nie każdy może zrobić samodzielne skrzypeczki. Mam nadzieję Pan Bóg dał jemu prawdziwe skrzypce. Moranż osiągnął cel, został słynnym dyrygentem. Za pomocą swojego wychowawca. Podoba się mi ten bohater, bo osiągnął swój cel, wykorzystał swój dar prawidłowo, że w końcu osiągnął to co chciał. I Janek i Moranż byli dobrymi, uzdolnionymi chłopakami.

Praca 2.

Janko Muzykant – obciążony czy obdarzony talentem?

Każdy człowiek ma talent i jest w czymś naprawdę dobry, lecz talent to również dar od losu, który trzeba rozwijać inaczej po prostu zaniknie. Janko Muzykant był jako obdarzony tak i obciążony swoim talentem. Wszędzie zawsze słyszał muzykę, a kiedy słyszał w kościele muzykę od organów to wtedy nawet płakał od piękna tej melodii. Dlatego, że słyszał wszędzie muzykę zawsze dostawał po skórze, był dużo karany.

Jako pierwszy argument będzie to, że mieszkał na wsi. Był tym obdarzony, dlatego, że obok niego była przyroda, która rozwijała mu wyobraźnię, byli blisko lasy. Mógł słyszeć

muzykę przyrody. Ale był obciążony tym, że nie było szpitala, w którym mógł się wyleczyć, nie było szkoły, w której mógł uczyć się muzyki i rozwijać swój talent. Po drugie miał wiejską matkę. Był tym obdarzony, dlatego, że go matka była skromna, starała się go wychować, nakarmić, trudno dla tego pracowała na polu. To też go obciążało tym, że nie była matka wykształcona i nie mogła zrozumieć swego syna. Także był biedny. Był tym obdarzony, ponieważ cieszył się z życia, z tego co miał. Sam potrafił z materiałów z lasu zrobić skrzypce na których u niego udawało się fałszywie grać. Obciążony, ponieważ nie miał pieniędzy na szpital, na szkołę muzyczną, no i przy tym na prawdziwe skrzypce.

Jak wynika z zaprezentowanych argumentów Janko był obdarzony swoim talentem, ponieważ mógł słyszeć muzykę przyrody, lasu, wiatru, co nie każdy zmorzy usłyszeć. Był na tyle zmotywowany, że sam zrobił skrzypce z materiałów, które znalazł w lesie.

Praca 3.

Janko Muzykant obciążony czy obdarzony talentem?

Janko to chłopak urodzony w małej i biednej polskiej wsi. Zpracowana matka, bieda i wielki talent muzyczny nie chodzą ze sobą w parze, więc trudno jest określić czy Janko Muzyczny był obciążony czy obdarzony talentem.

Janko obdarzony:

Moim zdaniem Janek był obdarzony talentem jednak okoliczności nie pozwalały mu tego rozwijać. Gdyby urodził się w innym czasie lub miejscu to może osiągnąłby więcej. Nie była jednak to przyczyna miejsca lub czasu, Janko był po prostu chłopcem, który nie był w pełni zrozumiany. Potrzebna mu była tylko mała pomoc, a mógłby góry przenosić i może nawet zostać muzykiem. Bo nie każdy ma taki talent co Janko.

Janko obciążony:

Sądzę, że w pewnym sensie Janko był obciążony talentem, gdyż to muzyka w pewnej mierze była przyczyną jego śmierci. Jego gadulstwo o muzyce zgubiło go. Ludzie nie cenili Janka i go ignorowali przez co Janek nie otrzymał wystarczającego wykształcenia. Nie otrzymał przez nikogo wsparcia, jednak nie przestawał wierzyć w muzykę i jej słuchać. Schorowany i chudy chłopak, a do tego z muzycznym talentem nikogo nie obchodził. Taki talent trzeba kształcić i rozwijać. Tego akurat zabrakło Jankowi.

Janko był obdarzony talentem, tylko okoliczności sprawiły, że jego wielki talent go obciążył.